

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4MCdo/17/2011
Identifikačné číslo spisu: 3107229337
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2012
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2012:3107229337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného Z., proti povinnému E., o vymożenie 449,11 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 60 Er 1279/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín z 10. januára 2011 č.k. 60 Er 1279/2007-17 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 12. apríla 2011 sp.zn. 19 CoE 151/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Trenčín z 10. januára 2011 č.k. 60 Er 1279/2007-17 vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 12. apríla 2011 sp.zn. 19 CoE 151/2011 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín uznesením z 10. januára 2011 č.k. 60 Er 1279/2007-17 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a konanie zastavil. Náhradu trov exekučného konania súdnej exekútorky (JUDr. N. J.) nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že exekúcia bola zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, nakoľko bola vyhlásená za neprípustnú z iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Za tento dôvod súd považoval skutočnosť, že povinný zanikol bez právneho nástupcu. V súvislosti s trovami exekučného konania poukázal na to, že vzhľadom k zániku povinného bez právneho nástupcu je zrejmé, že povinný nemôže byť zaviazaný na ich zaplatenie. Na druhej strane súd nemôže uložiť povinnosť znášať trovy exekúcie oprávnenému, keďže nedošlo k splneniu zákonných predpokladov stanovených v ustanovení § 203 Exekučného poriadku. Samotnú skutočnosť, že počas vykonávania exekúcie došlo k zániku povinného, nemožno považovať za zavinenie oprávneného a ani za taký dôvod zastavenia, ktorý možno predvídať.

Krajský súd Trenčín na odvolanie súdnej exekútorky proti výroku o náhrade trov exekučného konania uznesením z 12. apríla 2011 sp.zn. 19 CoE 151/2011 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že k zastaveniu exekúcie došlo z dôvodu zániku povinného bez právneho nástupcu, ktorý stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, preto v danom prípade nemožno aplikovať ani ustanovenie § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého má súdny

exekútor nárok na náhradu trov exekučného konania od oprávneného v prípade zastavenia exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nepostačuje ani na náhradu trov exekúcie a tiež že neboli zistené žiadne okolnosti nasvedčujúce zavineniu oprávneného za zastavenie exekučného konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a uzneseniu odvolacieho súdu, na podnet súdnej exekútorky, podal za podmienok uvedených v § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. z dôvodu inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a z dôvodu nesprávneho posúdenia veci mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol obe uvedené rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na to, že v danom prípade zo zápisnice zo zasadnutia valného zhromaždenia spoločnosti E. z 15. júla 2010 obsiahnutej v spisovom materiály Okresného súdu Trenčín sp.zn. 52 Re 640/2010 vyplýva, že valným zhromaždením tejto obchodnej spoločnosti bolo prijaté rozhodnutie o zrušení obchodnej spoločnosti v zmysle § 68 ods. 3 písm. b/ Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa obchodná spoločnosť ruší bez právneho nástupcu. Poverený likvidátor vykonal likvidáciu predmetnej spoločnosti, avšak podľa výsledkov účtovnej závierky obchodná spoločnosť nedisponovala žiadnym (aktívnym) majetkom, má len pasíva, v dôsledku čoho jej majetok nepostačuje ani na úhradu odmeny likvidátora a nákladov likvidácie. Na základe návrhu spoločnosti E. v likvidácii bola uvedená spoločnosť ku dňu 20. júla 2010 Okresným súdom Trenčín vymazaná z obchodného registra. Obom konajúcim súdom vytkol, že sa v predmetnom exekučnom konaní dôvodom výmazu povinného z obchodného registra vôbec nezaoberali. V prípade vykonania dokazovania za účelom zistenia, z akého dôvodu došlo k výmazu povinného z obchodného registra by súdy mali pri zastavení exekučného konania postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a následne pri stanovení náhrady trov exekúcie aplikovať ustanovenie § 203 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku, teda priznať súdnemu exekútorovi nárok na náhradu trov exekučného konania od oprávneného.

Oprávnený vo vyjadrení navrhol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť. Zotrval na názore, že v prípade zániku povinného ako účastníka konania nemožno aplikovať ustanovenie § 203 ods. 1 a § 203 ods. 2 Exekučného poriadku a zaviazať oprávneného na náhradu trov exekučného konania exekútorovi.

Súdna exekútorka sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligatórne sa zaoberá len vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolateľ žiadnu z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

V mimoriadnom dovolaní sa ako dovolací dôvod uvádza iná vada, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.), a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ ide o právne posúdenie, týmto je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva

na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu súd zastaví, ak exekúciu vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

Ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil (§ 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku).

V prejednávanej veci s ohľadom na dôvody mimoriadneho dovolania bolo potrebné riešiť otázku, či v prípade, keď povinný, ktorý bol predĺženou právnickou osobou, bol po skončení likvidácie a rozhodnutí príslušného orgánu spoločnosti o zrušení obchodnej spoločnosti podľa § 68 ods. 3 písm. b/ Obchodného zákonníka vymazaný z obchodného registra, mala byť exekúcia zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, t.j. z dôvodu, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať (kedy niet zákonného podkladu pre rozhodnutie, aby trovy exekúcie znášal oprávnený) alebo z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, t.j. že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie (kedy trovy exekúcie podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku znáša oprávnený). Generálny prokurátor Slovenskej republiky v mimoriadnom dovolaní dôvodí, že súd (po náležitom zistení dôvodu výmazu povinného z obchodného registra) mal pri rozhodovaní o trovách exekúcie aplikovať ustanovenie § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku, pretože tu nebol dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, ale podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Podľa názoru dovolacieho súdu generálny prokurátor Slovenskej republiky tak robí opodstatnene.

Nie je sporné, že ak v priebehu exekúcie súd zistí, že povinný nemá ani taký majetok, ktorý by postačoval na úhradu trov exekúcie, je takéto zistenie dôvodom zastavenia exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Podľa názoru dovolacieho súdu iný dôvod zastavenia exekúcie tu nie je ani v prípade, keď povinný, ktorý je právnickou osobou, zanikne výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu, po rozhodnutí príslušného orgánu predĺženej obchodnej spoločnosti o jej zrušení. Zániku povinného a strate jeho právnej spôsobilosti totiž predchádza zistenie (po skončení likvidácie) jeho nemajetnosti a práve táto skutočnosť je v príčinnej súvislosti s jeho zánikom. Ak teda príčinou zániku povinného je nedostatok jeho majetku, exekučný súd zastaví exekúciu nie preto, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať (§ 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku), ale preto, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku); v takom prípade znáša trovy exekúcie oprávnený podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp.zn. 4 M Cdo 14/2006, uznesenie z 24. novembra 2011 sp.zn. 3 M Cdo 10/2011, uznesenie z 30. apríla 2012 sp.zn. 6 M Cdo 7/2012).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.